

คำบรรยาย

ที่มา ระเบียบ กฎหมาย นโยบาย และ แนวทาง

การสร้างความปลอดภัยต่อสมานฉันท์

และ

การแก้ไขปัญหาค่าความขัดแย้งแบบบูรณาการภายใต้แนวทางสันติวิธี

ในบทบาทของ

กระทรวงมหาดไทยและกรมการปกครอง

*****

โครงการพัฒนาศักยภาพ

กระบวนการแก้ไขปัญหาค่าความขัดแย้งแบบบูรณาการภายใต้แนวทางสันติวิธี

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

วันอังคารที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

ณ โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ จ.เชียงใหม่

โดย นายปฐมพล เย็นอาคาร

พระปฐมบรมราชโองการ รัชกาลที่ ๑๐

"เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป"

พระราชดำรัสและหลักการทรงงานของรัชกาลที่ ๙

๑) พระราชดำรัสในวันขึ้นปีใหม่ พ.ศ.๒๕๓๒

“ความสามัคคีปรองดองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับความรักใคร่
เพื่อแผ่ช่วยเหลือกันฉันญาติพี่น้อง สองประการนี้ คือคุณลักษณะสำคัญของไทย
ที่ช่วยให้ชาติบ้านเมืองอยู่รอด เป็นอิสระ และเจริญมั่นคงมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน”

๒) หลักการทรงงาน ข้อ ๒๓ “รู้ รัก สามัคคี”

รู้ : การที่เราจะลงมือทำสิ่งใดนั้น จะต้องรู้เสียก่อน
รู้ถึงปัจจัยทั้งหมด รู้ถึงปัญหา และรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหา

รัก : คือความรัก เมื่อเรารู้ครบด้วยกระบวนการแล้ว
จะต้องมีความรักการพิจารณาที่จะเข้าไปลงมือปฏิบัติแก้ไขปัญหานั้น

สามัคคี : การที่เราจะลงมือปฏิบัตินั้น ควรคำนึงเสมอว่า เราจะทำงานคนเดียวไม่ได้
ต้องทำงานร่วมมือร่วมใจเป็นองค์กร เป็นหมู่คณะ
จึงจะมีพลังเข้าไปแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี

*****

รำลึกอดีต

เพื่อเตือนสติให้ตระหนักถึง

ผลเสียของความขัดแย้ง เกิดความรักความสามัคคีต่อกัน

ผลกระทบของการแตกความสามัคคีของคนในชาติ
และความเหนียวยากของบรรพบุรุษในการธำรงความเป็นชาติไทย

นับแต่อดีตถึงปัจจุบัน

สังคมไทยมีปัญหาคความขัดแย้งรุนแรงหลายครั้ง ก่อให้เกิดความเสียหายระดับชาติ

สมัยกรุงศรีอยุธยา ไทยตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า ๒ ครั้ง

ครั้งแรก ปี ๒๑๑๒ สาเหตุจากความขัดแย้งภายใน มีคนไทยเป็นไส้ศึก

ครั้งที่สอง ปี ๒๓๑๐ สาเหตุจากการขาดความสามัคคี ผู้มีอำนาจเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว

ประวัติศาสตร์การกอบกู้เอกราชของชาติ

๑) รัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พ.ศ.๒๑๑๒ เสียกรุงครั้งที่ ๑

พ.ศ. ๒๑๒๖ สมเด็จพระนเรศวรทรงกอบกู้และประกาศอิสรภาพ

๒) รัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พ.ศ.๒๓๑๐ เสียกรุงครั้งที่ ๒

อีก ๑ เดือนต่อมาในปีเดียวกัน สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงกอบกู้และประกาศอิสรภาพ

๑. ที่มา

๑.๑ ในห้วงปี ๒๕๔๕ - ๒๕๕๓ มีความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทยรุนแรงหลายครั้ง เป็นความขัดแย้งยาวนาน ประชาชนเข้าร่วมจำนวนมาก และไม่เป็นมิตรต่อกัน

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

ความคิดเห็นแตกแยก ปะทะรุนแรง เสียหายวงกว้าง ไม่เป็นมิตรต่อกัน

ผลจากความขัดแย้งในเชิงปริมาณ

มีการชุมนุมรวม ๗๐๑ วัน เสียชีวิต ๑๓๓ ราย บาดเจ็บ ๒,๐๐๐ กว่าราย คดี ๑,๔๕๑ คดี

ผู้ต้องหา ๑,๘๘๓ ราย ทรัพย์สินเสียหาย ๓,๐๐๐ กว่าราย

คสช. ต้องเข้าควบคุมอำนาจ

สรุปภาพรวมในห้วงที่ผ่านมา

ขาดความรักความสามัคคี ขัดแย้งผลประโยชน์ ไม่ยอมรับความเห็นต่าง
บันทึกทัศนคติภาพในการพัฒนาประเทศไปอย่างประเมินค่ามิได้

๑.๒ สาเหตุของความขัดแย้ง ทุกฝ่ายเห็นตรงกันว่ามีหลายประการ
อาทิ การไม่ยอมรับความเห็นต่าง การทุจริต ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ

ความไม่เป็นธรรม สถานการณ์ภายนอกประเทศ ฯลฯ

มีการนำปัญหาต่าง ๆ เข้าสู่การเมือง เพื่อดึงดูดความสนใจ

๑.๓ ปัจจัยที่อาจส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในอนาคต การไม่ยอมรับความเห็นต่าง

การบิดเบือนข่าวสารเพื่อปลุกกระแสม การเห็นแก่พวกพ้องและประโยชน์ส่วนตน

ความเจริญของสังคมเมือง การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ฯลฯ

ความหมายถ้อยคำสำคัญ

รัก : มีใจผูกพันด้วยความห่วงใย

สามัคคี : พร้อมเพรียงกัน ประองดองกัน

ประองดอง : ออมชอม ประณีประนอม ยอมกัน ตกลงกันด้วยไมตรีจิต

สมานฉันท์ : ความพอใจร่วมกัน ความเห็นพ้องกัน

ขัดแย้ง : ไม่ลงรอยกัน ไม่ทำตาม ฝ่าฝืน

๒. ระเบียบ กฎหมาย

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๑.๑ คำปรารภ “... ลดเงื่อนไขความขัดแย้ง เพื่อให้ประเทศมีความสงบสุข บน
พื้นฐานของ ความรู้รักสามัคคีปรองดอง...” ๒.๑.๒

มาตรา ๕๐ บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๖) ...ไม่

กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม ๒.๑.๓

มาตรา ๗๘ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชน มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการ
ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข... ๒.๑.๔ มาตรา

๒๕๗ การปฏิรูปประเทศ...ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้ (๑) ประเทศสงบ
เรียบร้อย สามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๒.๑ มาตรา ๕๗ **ผู้ว่าราชการจังหวัด**มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหารราชการตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ และตามแผนพัฒนาจังหวัด

(๒) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรมมอบหมาย

หรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการ ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

(๓) กำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย

๒.๒.๒ มาตรา ๖๒ ๖.๓ บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของ**กรมการอำเภอ**

หรือนายอำเภอซึ่งกฎหมายกำหนดให้กรมการอำเภอและนายอำเภอมีอยู่

ให้โอนไปเป็นอำนาจและหน้าที่ของนายอำเภอ

๒.๒.๓ มาตรา ๖๕ **นายอำเภอ**มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ

ถ้ากฎหมายใดมิได้บัญญัติว่าการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นเป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ

ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอที่จะต้องรักษาการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นด้วย

(๒) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มอบหมาย

หรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

- (๓) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำสั่งชี้แจงของผู้ว่าราชการจังหวัด...
- (๔) ควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอตามกฎหมาย

๒.๓ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๘๒ **ข้าราชการพลเรือนสามัญ**ต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๓) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ...

๒.๔ พ.ร.บ.ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๔.๑ มาตรา ๒๗ **ผู้ใหญ่บ้าน**ทำหน้าที่ช่วยเหลือ**นายอำเภอ**... และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) อำนวยความเป็นธรรมและดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย...ในหมู่บ้าน
- (๒) สร้างความสามัคคีและความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน...

๒.๔.๒ มาตรา ๓๔ ทวิ นอกจากอำนาจหน้าที่ที่กล่าวโดยเฉพาะให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกำนัน

ให้**กำนัน**มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ใหญ่บ้านด้วย

๒.๔.๓ มาตรา ๘๓ ให้**กรมการอำเภอ**มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับกำนันผู้ใหญ่บ้านด้วย

๒.๕ พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

๒.๕.๑ มาตรา ๑๖ ให้**เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล**มีอำนาจและหน้าที่

ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น...ดังนี้

- (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (๑๕) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (๓๐) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน
และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- (๓๑) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น...

๒.๕.๒ มาตรา ๒๑ ว.แรก บรรดาอำนาจและหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐ
ตามกฎหมาย รัฐอาจมอบอำนาจและหน้าที่ให้**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**ดำเนินการแทนได้

๓. นโยบาย

คำแถลงนโยบายของรัฐบาล วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๓.๑ คำขึ้นต้น ... คณะรัฐมนตรีจึงขอแถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึง
แนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่จะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศ
ให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร...

๓.๒ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

- (๑) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
  - (๑.๑) ต่อยอดการดำเนินการของหน่วยพระราชทาน
และประชาชนจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ
...พัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน โดยระดมพลัง ความรัก ความสามัคคี
ทั้งของหน่วยงานในพระองค์ หน่วยราชการ ภาคเอกชน และชุมชน
  - (๑.๒) การสร้างความมั่นคงความปลอดภัยของประเทศและความสงบสุขของประเทศ
    - (๑.๒.๑) ปลุกจิตสำนึก... การมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ
ความสามัคคีปรองดองและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกันของประชาชน
    - (๑.๒.๒) พัฒนาและเสริมสร้างการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่มีธรรมาภิบาล ความรักชาติ
และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
    - (๑.๒.๓) การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
      - (๑.๒.๓.๑) ทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเข้มแข็ง ...และเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนา
คุณภาพชีวิต จิตใจ และพัฒนาสังคมให้มีความสามัคคีปรองดอง และยั่งยืน

๓.๓ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

- (๑) การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑
... การสร้างความสมานฉันท์และความสามัคคีในสังคม
รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต

๔. แนวทาง

๔.๑ การยึดถือสิ่งดีงามในสังคมไทย

- ❖ ยึดหลักกฎหมาย
- ❖ หลักธรรมทางศาสนา
- ❖ แบบอย่างจากพระมหากษัตริย์

ตัวอย่าง หลักธรรมทางศาสนา

(๑) คีล ๕ หรือ เบญจคีล

๑) ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ๒) ไม่ลักทรัพย์ ๓) ไม่ประพฤติผิดในกาม ๔) ไม่พูดเท็จ ๕) ไม่ดื่มนำเมา

(๒) กาลามสูตร

อย่าเชื่อใคร แม้แต่ตัวเอง

แต่ให้เชื่อความจริงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติจนเห็นผลอย่างแน่ชัดแล้วเท่านั้น

๔.๒ ข้อเสนอแนวทางการสร้างความปรองดอง

โดย

คกก.ศึกษาแนวทางการสร้างความปรองดอง สถาปนิกรูปแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

๔.๒.๑ การสร้างความปรองดอง หมายถึง การลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการใช้ความรุนแรง...

๔.๒.๒ ปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จในการสร้างความปรองดอง

(๑) ปัจจัยสำคัญ

(๑.๑) สร้างความเข้าใจ

(๑.๒) ค้นหาข้อเท็จจริง

(๒) เงื่อนไขความสำเร็จ

- (๒.๑) มีส่วนร่วม เสมอภาค ให้เกียรติ เคารพ
- (๒.๒) หาข้อเท็จจริง สร้างความเข้าใจร่วม
- (๒.๓) ผู้นำตั้งใจจริงที่จะสร้างความปรองดอง
- (๒.๔) สร้างวัฒนธรรมให้ทุกฝ่ายยอมรับในความแตกต่างกัน
- (๒.๕) กติกาการอยู่ร่วมกันต้องมาจากทุกฝ่าย
- (๒.๖) กลไกสร้างความปรองดองควรมีอิสระ ได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากทุกฝ่าย

๔.๒.๓ ข้อเสนอของคณะกรรมการฯ “๖ ภารกิจ ที่ต้องทำควบคู่กัน”

- (๓.๑) สร้างความเข้าใจร่วมของสังคมต่อเหตุแห่งความขัดแย้ง
- (๓.๒) แสวงหา/เปิดเผยข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ความรุนแรง
- (๓.๓) การอำนวยความสะดวก การสำนึกผิดและการให้อภัย
  - (๓.๔) เยียวยา ดูแล พิณฟูผู้ได้รับผลกระทบ
  - (๓.๕) สร้างสถานะที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกัน
  - (๓.๖) **มาตรการป้องกันความรุนแรง ๑๐ ประการ**
    - (๓.๖.๑) เผื่อระวัง เลี่ยงการเผชิญหน้า
    - (๓.๖.๒) กำกับบทบาทสื่อสารมวลชนตามจรรยาบรรณ
    - (๓.๖.๓) ส่งเสริมพื้นที่ใช้สิทธิชุมนุมโดยสันติวิธี
    - (๓.๖.๔) สร้างสำนึกการใช้เสรีภาพส่วนบุคคลและเคารพในสิทธิของผู้อื่น
    - (๓.๖.๕) การควบคุมฝูงชนเน้นเจรจาและกฎการปะทะตามหลักสากล
    - (๓.๖.๖) ให้นำหน่วยแพทย์เข้าถึงโดยเร็ว
    - (๓.๖.๗) ปฏิบัติตามหลักนิติธรรม
    - (๓.๖.๘) ปรับเปลี่ยนบทบาทหน่วยงาน/บุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่น
    - (๓.๖.๙) ลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐ/แกนนำการชุมนุมที่นำไปสู่การสูญเสีย
    - (๓.๖.๑๐) สร้างสัญลักษณ์ความจำถึงความขัดแย้ง การสูญเสีย และคุณค่าของความปรองดอง

๔.๓ แผนระดับที่ ๑ – ๓ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
การสร้างความปลอดภัยของสนามบินและการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

มติคณะรัฐมนตรี ๔ ธ.ค. ๒๕๖๐

จำแนกแผนเป็น ๓ ระดับ

แผนระดับที่ ๑ : ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนระดับที่ ๒ : แผนระดับชาติ ๔ ฉบับ

แผนระดับที่ ๓ : แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และที่ ๒

ให้บรรลุเป้าหมาย (แผนปฏิบัติการด้าน... แผนปฏิบัติราชการ (๕ ปี/รายปี) และแผนอื่น ๆ)

มติคณะรัฐมนตรี ๓ ธ.ค. ๒๕๖๒

- กำหนดหน่วยเจ้าภาพ/ภารกิจขับเคลื่อนแผนแม่บท

- กำหนดแนวทางจัดทำแผนระดับที่ ๓ ให้ส่วนราชการเร่งรัดจัดทำแผน

นำเข้าข้อมูลระบบ eMENS CR

- จัดทำโครงการสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ/แผนแม่บท และใช้เป็นคำของบประมาณปี ๒๕๖๔

- ปรับปรุงแผนปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ/แผนแม่บท

ข้อเสนอแนะตามมติ ครม. ๓ ธ.ค. ๒๕๖๒

- ให้นำหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการ (แผนระดับ ๓)

รองรับแนวทางแผนย่อยในแผนแม่บท และในประเด็นการปฏิรูปประเทศ

๔.๓.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐

๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศ...
เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน...

๒) พ.ร.บ.การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๕๖๐

มาตรา ๕ ว.หนึ่ง ให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ...

มาตรา ๕ ว.สอง ...หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย มีหน้าที่ดำเนินการ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

มาตรา ๕ ว.สาม นโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนอื่นใด

รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

๓) ภาพรวมยุทธศาสตร์ชาติ

เป็น

แผนระดับที่ ๑ มียุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ๓๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑๕๒ ประเด็นย่อย

๓.๑) ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ...

ต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ...

ซึ่งรวมถึงการสร้างควมสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่ การแก้ปัญหาคความขัดแย้ง

ระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกัน...

๓.๒) วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว

ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

๓.๓) เป้าหมายการพัฒนาประเทศ

“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๔.๑) เป้าหมายสำคัญในภาพรวม ๒๐ ปี “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข”
เร่งเสริมสร้างความเข้มแข็งและความรักความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ...

๔.๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ สร้างเสริมสังคมเข้มแข็ง สามัคคีปรองดอง...

๑.๑) การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วน...เพื่อสร้างเสริมความรักความสามัคคี...

๑.๒) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมือง...ให้มีกลไกแก้ไขความขัดแย้ง

และสร้างความสามัคคีปรองดอง

๔.๓.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๑) พ.ร.บ.การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๕๖๐

มาตรา ๑๐ ว.หนึ่ง ...ให้ กกก.จัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้าน จัดทำ

แผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ...

มาตรา ๑๐ ว.สอง แผนแม่บทและแผนการปฏิรูปประเทศ ...ต้องมีความสอดคล้องกัน

มาตรา ๑๐ ว.สาม แผนแม่บท...ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่จะต้องปฏิบัติ

ให้เป็นไปตามนั้น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทด้วย

๒) ภาพรวมแผนแม่บทฯ เป็นแผนระดับที่ ๒ มีจำนวน ๒๓ แผนแม่บท ๘๕ แผนย่อย

๓) แผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง (แผนย่อยมี ๕ แผน)

๓.๑) แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ ๔ สร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ... ดังนี้

- (๑) กำหนดองค์กร/กลไกบริหารจัดการความขัดแย้ง...
  - (๒) ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสามัคคีปรองดองในทุกระดับ
  - (๓) ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ การอำนวยความสะดวก ยุติธรรม และสิทธิหน้าที่ของประชาชน...
  - (๔) ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชาติอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข...
  - (๕) มุ่งเน้นการบริหารและการดำเนินการภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล
- สนับสนุนกระบวนการยุติธรรมชุมชน
- (๖) มุ่งเสริมสร้างผู้นำต้นแบบในระดับต่าง ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศของความสามัคคีปรองดอง
  - (๗) มุ่งเสริมสร้างจิตสำนึกเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
  - (๘) ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรมของคนในสังคม เพื่อเสริมสร้างความรักสามัคคี...

๔.๓.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

(พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๑) พ.ร.บ.สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๒๕๖๑

มาตรา ๑๔ ให้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ... โดยต้องสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม

๒) แนวทางการจัดทำแผนฯ

น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ

๓) หลักการสำคัญ (๖ หลักการ)

- ๓.๑) ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
- ๓.๒) ยึด “คน” เป็นศูนย์กลางการพัฒนา
- ๓.๓) ยึดวิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
- ๓.๔) ยึด “เป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี ๒๕๗๕” ที่เป็นเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ฯลฯ

๔) เป้าหมายการพัฒนา (๖ เป้าหมาย)

เป้าหมายที่ ๕ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคี ฯลฯ

๕) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ

สู่ความมั่นคงและยั่งยืน

๕.๑) เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ ๕

เป้าหมายที่ ๒ สังคมมีความสมานฉันท์ ผู้เห็นต่างทางความคิดอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ

ประชาชนมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๕.๒) แนวทางการพัฒนา (๒.๑) การรักษาความมั่นคงภายใน...

(๒.๑.๒) เสริมสร้างความปรองดองของคนในชาติ

และมีกลไกในการตรวจสอบและพัฒนาภาคการเมือง

๕.๓) แผนงาน/โครงการสำคัญ

“การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ”

(๑) สาระสำคัญ เสริมสร้างความมั่นคง... โดยสร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความหวงแหน

และธำรงรักษาสถาบันฯ เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างความปรองดองของคนในชาติ

โดยลดความขัดแย้ง และการยอมรับในความเห็นต่าง...

(๒) หน่วยหลัก กห. สมช. และทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง

(๓) ระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๖) การขับเคลื่อนแผนฯ ฉบับที่ ๑๒ สู่การปฏิบัติ

๖.๑) เชื่อมโยงแนวคิด ยุทธศาสตร์...เข้ากับยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูป

นโยบายรัฐบาล และแผนระดับต่าง ๆ

- กระทรวง/กรมจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปี

- จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาระยะ ๔ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี

๔.๓.๔ แผนการปฏิรูปประเทศ

๑) พ.ร.บ.แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ๒๕๖๐

๑.๑) มาตรา ๕ ว.หนึ่ง การปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ...

มาตรา ๕ ว.สอง การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้อง...กับยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒) มาตรา ๖ ว.สอง การจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน...ต้องสอดคล้องกับแผนแม่บท...

มาตรา ๖ ว.สาม ...หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศ...

๒) ภาพรวมแผนการปฏิรูปประเทศ

เป็นแผนระดับที่ ๒ ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ปฏิรูป ๑๓ ด้าน ๗๒ ประเด็นปฏิรูป

๓) การปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

๓.๑) วัตถุประสงค์รวม

(๑) เพื่อให้ระบอบการเมืองการปกครองของไทย มีความเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างแท้จริง มีความมั่นคงและยั่งยืนตลอดไป

(๒) เพื่อให้เกิดความสามัคคีปรองดองในสังคมไทย

๓.๒) เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๒

กลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธีและการรู้รักสามัคคีของสังคมไทย

(๑) เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์

(๑.๑) ให้คนในชาติมีความรู้รักสามัคคี

(๑.๒) ให้มีกลไกและมาตรการป้องกัน แก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี และส่งเสริมความปรองดอง และสมานฉันท์

(๒) ระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี (๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)

(๓) วงเงิน/แหล่งเงิน ๔๔.๓๗ ล.บาท / สงป.

(๔) กิจกรรม

(๔.๑) พันธกิจ กลไกและมาตรการป้องกันการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี

(๔.๒) กลยุทธ์ (๑๔ กลยุทธ์)

(๔.๒.๑) ให้มีกลไกแก้ไขความขัดแย้งจากทุกภาคส่วน

- **กลไกระดับชาติ** ควรใช้แนวทางของ ป.ย.ป. หรือ คกก. เสริมสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติ โดยเพิ่มภาคประชาสังคม และภาคอื่นๆ มากขึ้น

- **กลไกระดับพื้นที่** ควรใช้แนวทางดำเนินงานตามระเบียบ มท.

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็น กม. ๗ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๔.๒.๒) ให้มีการเฝ้าระวังสถานการณ์ หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า หรือปะทะรุนแรง

(๔.๒.๓) ปฏิรูปและกำกับบทบาทของสื่อมวลชนให้เป็นไปตามจรรยาบรรณ

(๔.๒.๔) สร้างสำนึกและความตระหนักถึงการใช้เสรีภาพส่วนบุคคล

(๔.๒.๕) จัดให้มีกลไก กติกา และส่งเสริมให้มีพื้นที่ชุมนุมโดยสันติวิธี

(๔.๒.๖) การปฏิบัติการควบคุมฝูงชน เน้นใช้การเจรจา

(๔.๒.๗) ให้รัฐใช้มาตรการสร้างหรือทำความเข้าใจ เจริญกันด้วยเหตุผล

(๔.๒.๘) รัฐบาลไม่ควรสนับสนุนกลุ่มคน (มือบ) ให้ออกมาสนับสนุนหรือเชียร์รัฐบาล

(๔.๒.๙) ให้มีมาตรการตรวจสอบ ลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐ และแกนนำการชุมนุมที่ทำเกินกว่าเหตุ

(๔.๒.๑๐) ให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรม

(๔.๒.๑๑) ป้องกันมิให้เกิดต้นตอหรือปัจจัยเริ่มต้นของปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นประจำ

(๔.๒.๑๒) ให้ยึดหลักแก้ปัญหา ความขัดแย้งทางการเมือง โดยใช้กระบวนการทางรัฐสภา

(๔.๒.๑๓) หากมีปัญหาที่เป็นประเด็นสำคัญของประเทศ ให้ใช้การทำประขามติเพื่อหาข้อยุติ

(๔.๒.๑๔) ให้มีการจัดเวทีหรือจัดการพบปะพูดคุยทำความเข้าใจร่วมกัน

ป้องกันมิให้เกิดการแบ่งฝ่ายหรือเกิดความแตกแยก

๕) หน่วยรับผิดชอบ

รัฐบาล/ยธ./กท./มท./สทช./สื่อมวลชนทุกแขนง/พม./ สถาบันการศึกษา/อปท./สมช./

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และ ส.พระปกเกล้า

๔.๓.๕ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

(พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)

๑) พ.ร.บ.สภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๑๔ นโยบายและแผนระดับชาติฯ ต้องกำหนดเป้าหมาย

และแนวทางการดำเนินการ...ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ฯลฯ

หมายเหตุ

มีประกาศพระบรมราชโองการให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติฯ เมื่อวันที่ ๑๕ พ.ย. ๒๕๖๒

และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๒ พ.ย. ๒๕๖๒

๒) วัตถุประสงค์แห่งชาติ

ข้อ ๓ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสามัคคีปรองดอง ความเป็นธรรม และความสามัคคีในชาติเพื่อลดการเผชิญหน้า และการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบ

๓) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (มี ๑๖ นโยบาย)

นโยบายที่ ๒ สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสามัคคีในชาติ

รองรับวัตถุประสงค์แห่งชาติ ฯลฯ

๔) แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (มี ๑๘ แผน)

๔.๑) **แผนที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์**

(๑) เป้าหมาย ประชาชนมีความสามัคคี มีความปลอดภัย...

(๒) กลยุทธ์ (๑) ส่งเสริมให้คนไทยมีความสามัคคี...

๔.๒) **แผนที่ ๒ การสร้างความสามัคคีปรองดอง**

(๑) เป้าหมาย คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข...

(๒) กลยุทธ์ (๒) กลยุทธ์

(๒.๑) กำหนดองค์กร/กลไกบริหารจัดการความขัดแย้งแบบบูรณาการภายใต้แนวทางสันติวิธี...

- (๒.๒) ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสามัคคีปรองดองในทุกระดับ
- (๒.๓) ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทุกระดับ...
- (๒.๔) มุ่งจัดความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ...
- (๒.๕) ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข...
- (๒.๖) มุ่งเน้นการบริหารและการดำเนินการภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล...

๕) ภารกิจของ มท. ตามนโยบายและแผนฯความมั่นคงแห่งชาติ

- ๕.๑) เป็นหน่วยงานเจ้าภาพบูรณาการฯ ๑ ประเด็น
- ๕.๒) เป็นหน่วยหลัก ๑๓ กลยุทธ์ (ใน ๘ ประเด็น)
- ๕.๓) เป็นหน่วยร่วม/องค์กรเครือข่าย ๒๕ กลยุทธ์ (ใน ๑๑ ประเด็น)

๔.๓.๖ แผนปฏิบัติการราชการกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)

(แผนระดับที่ ๓)

๑) วิสัยทัศน์

ประชาชนมีรากฐานการดำรงชีวิตและพัฒนาสู่อนาคตได้อย่างมั่นคงและสมดุล
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒) แผนงาน/โครงการสร้างความสามัคคีปรองดอง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน
กลยุทธ์ เตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ

๒.๑) โครงการปลูกฝังสำนึกรักสามัคคีและส่งเสริมความปรองดองของคนในชาติ

(๑) ระยะเวลาดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

(๒) งบประมาณ ปีละ ๓๕ ล้านบาท

(๓) หน่วยรับผิดชอบ สป.มท.(สนผ.)

๒.๒) โครงการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐผ่านกลไกหมู่บ้าน

(๑) ระยะเวลาดำเนินการ พ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๕

(๒) งบประมาณ ปีละ ๓๕.๑๕๐๖ ล้านบาท

(๓) หน่วยรับผิดชอบ ปค.

๔.๓.๓) สัญญาประชาคมเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดอง

๑) ที่มา ผู้แทนพรรคการเมือง กลุ่มการเมือง และสาขาอาชีพต่าง ๆ

ได้ประชุมเห็นพ้องกันกำหนดแนวทางสร้างสามัคคี ๑๐ ประการ

๒) ป.ย.ป. มีมติเมื่อปี ๒๕๖๐ ให้หน่วยงานรัฐเผยแพร่สัญญาประชาคมฯ ในทุกหมู่บ้าน

ให้คนไทยทุกคนถือปฏิบัติในวิถีชีวิต

๓) **แนวทางสร้างสามัคคีตามสัญญาประชาคมฯ ๑๐ ประการ**

คนไทยทุกคนพึงดำเนินการดังนี้

๓.๑) ร่วมมือกันสร้างบรรยากาศของความสามัคคีปรองดอง

๓.๒) น้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิต

๓.๓) ยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมในการดำเนินชีวิต

๓.๔) ร่วมมือกันสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๕) ให้การสนับสนุน ส่งเสริมการดูแลคุณภาพชีวิต การสาธารณสุข

ตลอดจนการศึกษาที่มีคุณภาพ

๓.๖) เคารพ เชื้อมั่น และปฏิบัติตามกฎหมาย

๓.๗) ใช้ความรอบคอบในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ

๓.๘) ตระหนักในการส่งเสริมให้สังคมมีมาตรฐานสากลตามกฎกติการะหว่างประเทศ

๓.๙) สนับสนุนและส่งเสริมการปฏิรูปประเทศในทุกด้าน

๓.๑๐) เรียนรู้ ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการขับเคลื่อนประเทศ

ตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติ

*****

